

Trafikskadenämnden

Referat 6-2021

Fråga om en skadelidande gjort sannolikt att hon som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta efter 65 års ålder

Det räcker inte med ett påstående från den skadelidande för att göra arbete efter 65 års ålder sannolikt.

En skadelidande som kan göra sannolikt att han eller hon som oskadad skulle ha arbetat efter 65 års ålder eller riktåldern kan ha rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207).

Av ett yttrande den 10 februari 2020 framgår bland annat följande.

Vid tidpunkten för olyckan i mars 2013 var NN 50 år gammal och arbetade heltid som lärare.

NN gjorde gällande att hon med hänsyn till pensionssystemets utformning och kommande förändringar av pensionsåldern kommer att behöva arbeta till 67 års ålder. Hon yrkade därför att hon ska få ersättning för inkomstförlust fram till 67 års ålder.

Bolaget vitsordade att allt fler lärare arbetar efter 65 års ålder men anser att det fortfarande inte är en övervägande del som gör det. Bolaget föreslog att NN skulle förbehållas rätt till omprövning om hon faktiskt arbetar efter 65 års ålder.

Nämndens bedömning

Ersättning för inkomstförlust betalas normalt ut löpande i form av en livränta fram till 65 års ålder. Det är fortfarande vanligt att lämna arbetslivet och/eller ta ut pensionsförmån före 65 års ålder och därför förordar nämnden schablonåldern 65 år som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust ska upphöra att utbetalas, trots att en anställd har laglig rätt att kvarstå i sin anställning ytterligare några år.

Om en skadelidande åberopar att han eller hon som oskadad skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder måste en individuell bedömning göras. Det är den skadelidande som ska göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder. Sannolikhetskravet innebär att det inte räcker med den skadelidandes uppgift att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder eller med en hänvisning till förändringar av pensionsåldern. NN hade därför inte gjort sannolikt att hon skulle ha arbetat till 67 års ålder som oskadad.

År 2026 kommer en ny schablonmässig pensionsålder, den så kallade riktåldern, att börja tillämpas. Bestämmelserna om riktåldern trädde i kraft den 1 januari 2020 (SFS 2019:649). Avsikten är att riktåldern från år 2026 ska styra de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem, som systemen för sjukpenning och sjukersättning. Riktåldern kommer fortlöpande att räknas om efter förändringar i

medellivslängden.¹ När begreppet börjar tillämpas år 2026 kommer nämnden att utgå från den vid var tid gällande riktåldern när den bestämmer inkomstlivräntan.

Om en skadelidande efter slutprövning av ärendet gör sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder eller riktåldern kan ofta kravet på en väsentlig förändring för rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207) vara uppfyllt, eftersom den skadelidande sannolikt har en högre inkomst som förvärvsarbetande än som pensionerad. Också en ändring av riktåldern kan därför ofta medföra rätt till omprövning.

En skadelidande som kan göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder eller riktåldern torde alltså ofta ha rätt till omprövning.

(Dnr 1888-2019)

¹ Riktåldern ska automatiskt justeras upp med ungefär två tredjedelar av förändringen i den genomsnittliga återstående livslängden vid 65 års ålder. Riktåldern ska fastställas sex år före det år då den ska börja gälla. Första gången riktåldern beräknades var år 2020 och den ska således börja tillämpas år 2026. En ny beräkning av riktåldern ska göras varje år, vilket dock inte innebär att den kommer att ändras lika ofta.